

Ceea ce poate fascina în arii culturale orientale, unde corpul sau timpul capătă o cu totul altă percepție, în culturi preponderent europene – cum este și a noastră – poate părea incoerent, "burtă", prin lungime, experiment gratuit. Chiar și-așa, rămân în memoria vizuală secvențe care îmbină noua tehnologie de scenă cu o concepție de sorginte arhaică asupra mișcării: începutul (cu dansatorii plutind într-un fel de hamace deasupra scenei, unde clipeșc în întuneric nenumărate becuțe roșii), sau finalul (în care solul și corpurile, unse și alune-

coase, determină o mișcare aproape incontrollabilă).

Nivelul de explorare a corporalității este elocvent pentru modul cum dansul contemporan poate fi abordat cu egală plasticitate de către dansatori de formație clasică (Mateia Stănculescu, rusoaica Inna Shvarts), sau de către actori (Alexandru Jitea, Dragoș Bucur). (Din păcate, o cincime din execuție a lipsit prin accidentarea dansatorului Florin Fieroiu înainte de premieră.)

Cu un sintetizator performant în față, dotată cu o voce bine lucrată de soprană și cu gust pentru muzica de

avangardă, norvegiana Kristin Nordeval asigură *live* o coloană sonoră remarcabilă.

Mai importantă decât impactul în sine al spectacolului (scena Teatrului "Ion Creangă" nu e cea mai propice dansului contemporan) este, poate, instituirea colaborărilor internaționale sistematice. Pas cu pas, orizontul de acceptare al spectatorului, în special al celui tânăr, se lărgeste, pe măsură ce exponenții dansului contemporan românesc pătrund tot mai departe, pe piața culturală mondială.

V. S.

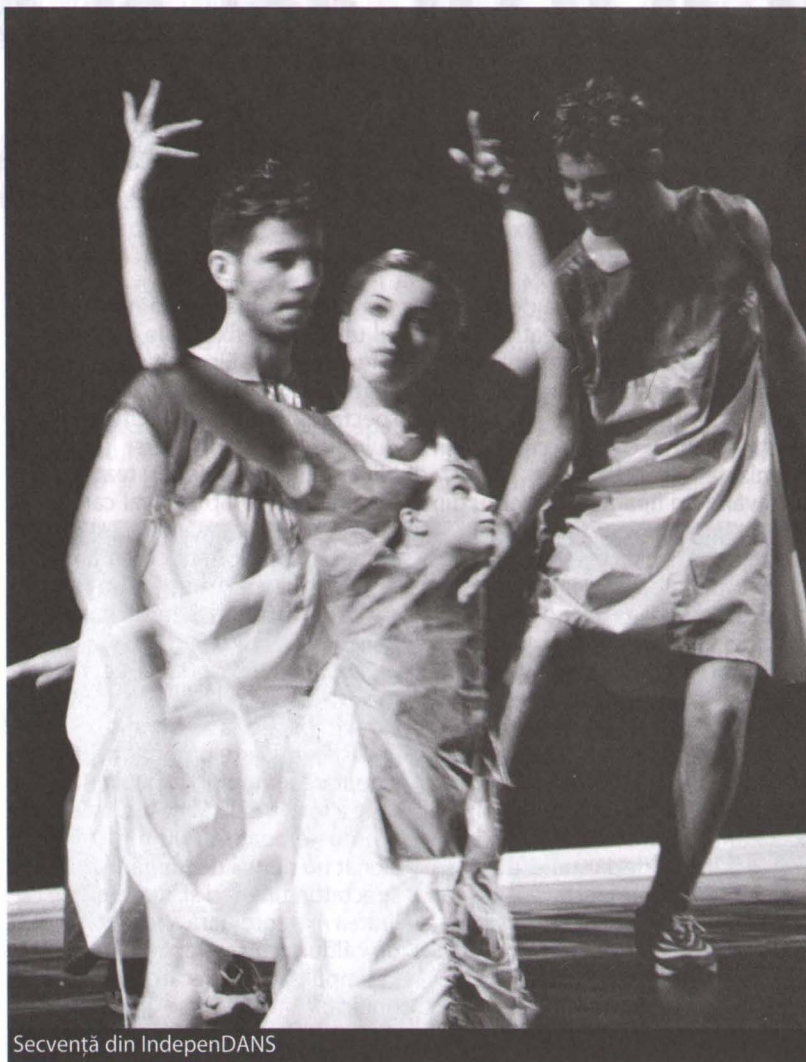
Descoperirea unui limbaj

Primul proiect mai amplu special dedicat dansului și al cărui scop a fost afirmarea identității artei coregrafice la noi a avut loc anul acesta, la București, în perioada 8-11 iunie, fiind organizat de Philip Morris România, SMART, Teatrul Odeon, Solitude Project și Fundația MAD.

Încercând să atragă astfel atenția asupra dificultăților întâmpinate de cei care nu se identifică cu nici o instituție de stat și dorind, în același timp, să-i facă pe aceștia cât mai cunoscuți publicului larg, Festivalul IndependANS a prezentat, timp de trei seri, cele mai noi lucrări realizate de un număr de paisprezece tineri (în majoritate) coregrafi independenți.

Organizatorii au încercat să "impună valoarea, nonconformismul și mai ales conceptul de independență în dansul românesc", dar au mai avut drept obiective: "promovarea tinerilor artiști talentați și largirea categoriilor de public fidel artelor spectacolului" (SMART), "facilitarea liberei circulații a informației între artiștii români și actualizarea discursului artistic din țara noastră" (Solitude Project), înlăturarea ignoranței și a nepăsării față de creația coregrafică contemporană românească (Fundația MAD). Evaluând proiectul în mod corect, adică în funcție de scopuri și obiective, cred că toate punctele ce vizau "valoarea", "artiștii talentați" și "publicul" au fost atinse aproape în totalitate. "Aproape", deoarece întotdeauna este loc pentru mai bine.

Am văzut numai spectacole elegante, stilate, expresive, emoționante, moderat simbolice, discret realiste, încărcate de dramatism, pline de umor, divers ritmate, bine

Secvență din IndependANS

dansate, frumos colorate și „îmbrăcate”.

Am apreciat fără nici un fel de rezerve inițiativa organizatorilor, care, lăsând intrarea liberă, au apropiat și mai mult tineretul de arta dansului. Am văzut la Teatrul Odeon săli arhipline, unde nu ai mai fi putut „arunca un ac”. Tinerii, studenți sau încă elevi, au aplaudat minute în șir fiecare moment coregrafic, fascinați de forța limbajului pe care atunci îl descopereau.

Mult mai importantă decât profitul obținut prin vânzarea билетelor de intrare a fost și continuă să fie câștigarea de partea dansului a

tinerii generații. Sunt sigură că, peste câțiva ani, când își vor permite lucrul acesta, reprezentanții ei vor plăti ca să-i vadă pe marii coregrafi/dansatori întâlniți pentru prima oară acum.

Nu știu însă în ce măsură finanțatorii și toți ceilalți cărora tinerii artiști coregrafi independenți li s-au adresat destul de ferm (“Trebuie doar să ne acordați atenție, să aveți încredere în noi și să găsim soluții”) au fost impresionați/cucerți și convingși că merită să investească în dansul românesc.

Personal, cred că dansul va câștiga tot mai mult teren – dacă nu va pre-

lua chiar, în scurt timp, supremația în artele spectacolului. Din acest motiv, îndrăznesc să mă adresez și eu publicului-țintă al Festivalului IndepenDANS: Priviți-i, aplaudați-i, ajutați-i să-și realizeze proiectele! Altfel, s-ar putea să se numească, în curând, Stanculesco, Dumitresco, Iorgulesco, Zamfiresco, Stefanesco. Altfel, s-ar putea să fie catalogați, într-un viitor nu foarte îndepărtat, drept coregrafi/dansatori americani, britanici sau, și mai rău (pentru noi, nu pentru ei), asiatici de origine... română.

Irina Ionescu

Sps *praful de pe scândură* pe scândură

Picioarul gol al dansului contemporan

Trei zile a durat risipa de efort și imaginație de la Teatrul Odeon. S-a numit “IndepenDANS”.

Trei zile în care tinerii coregrafi și-au putut prezenta, fără a fi supuși selecției vreunei comisii, creațiile. În organizarea impecabilă a SMART-ului, având un finanțator celebru din lumea afacerilor – Compania Philip Morris (să fie acesta un semn că marile trusturi internaționale încep să trateze și România ca pe o țară europeană și dau startul finanțării unor manifestări de artă contemporană?) –, dansatorii foarte tineri au invitat alături de ei pe scenă numeroși actori foarte tineri (neangajați în vreun teatru, deci mult mai deschiși explorării unor forme noi de spectacol), au lucrat unii pentru alții, ajutându-se reciproc, într-o dezlănțuire de pasiune, bun-gust și umor de calitate, rar întâlnită pe o scenă bucureșteană. Întreaga manifestare, dar mai ales factura absolut specială a publicului ce a luat cu asalt Teatrul Odeon în cele trei zile ne îndreptătesc să tragem câteva concluzii:

– teatrele nu mai pot rămâne apanajul unor trupe fixe ce le locuiesc din “alte vremuri”. Ele trebuie să devină spații publice de manifestare a artei spectacolului, centre culturale găzduind manifestări diverse și un public ce nu dorește (doar) teatru;

– manifestările tip festival care au la bază un concept și, mai ales, o stare (în acest caz, dorința coregrafilor de a-și “striga” existența) au uneori șanse mai mari de a “încălzi” publicul decât unele tradiționale, dar lipsite de imaginație și noutate (vezi Săptămâna Absolvenților, care s-a desfășurat în paralel la “Casandra”);

– există un foarte puternic orizont de așteptare a “noului” la publicul tânăr. Cine a fost în Sala Majestic în cele trei zile nu se poate să nu fi fost impresionat nu numai de numărul mare de spectatori tineri, ci și, mai ales, de calitatea extraordinară a receptării lor și de căldura cu care aplaudau înainte, în timpul și după fiecare creație coregrafică;

– un gust sigur pentru muzică contemporană (de multe ori *live*), capa-

citarea de a se exprima prin imagini în mișcare, dar punând adesea la lucru și cuvântul, precum și calitatea aparte a umorului din multe coregrafii s-au dovedit mult mai aproape de sufletul acestui public foarte tânăr decât majoritatea spectacolelor de teatru de pe scenele bucureștene. Tinerii coregrafi au părut tuturor mult mai interesați, mai curajoși și mai contemporani în spirit cu publicul lor decât tinerii regizori ce evoluau în paralel la “Casandra”. Dansul însuși a părut, și poate chiar este, o artă a spectacolului aflată cu mult înaintea teatrului în sesizarea gustului realității contemporane.

În acele zile, dansul independent și-a luat, la Teatrul Odeon, partea leului. Picioarul gol de pe afișul “IndepenDANS”-ului a tras un șut puternic conformismului și lipsei de imaginație a profesioniștilor de pe statele de plată de prin teatrele de stat românești.

Păcat că n-a fost mai nimeni dintre ei pe acolo, să-l încaseze.

Theodor-Cristian Popescu